

Dokument zasedanja

B9-0401/2020

9.12.2020

PREDLOG RESOLUCIJE

k vprašanjema za ustni odgovor B9-XXXX/2020 in B9-XXXX/2020

v skladu s členom 136(5) Poslovnika

o izvajanju zakonodaje EU o vodah
(2020/2613(RSP))

**Christophe Hansen, Sara Cerdas, Nicolae Ștefănuță, Marco Dreosto,
Martin Häusling, Joanna Kopcińska, Malin Björk, Eleonora Evi**
v imenu Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane

**Resolucija Evropskega parlamenta o izvajanju zakonodaje EU o vodah
(2020/2613(RSP))**

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti njenega člena 191,
- ob upoštevanju Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (okvirna direktiva o vodah)¹,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 91/271/EGS z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode (direktiva o čiščenju komunalne odpadne vode)²,
- ob upoštevanju Direktive 2006/118/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o varstvu podzemne vode pred onesnaževanjem in poslabšanjem (direktiva o podzemni vodi)³,
- ob upoštevanju Direktive 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti (poplavna direktiva)⁴,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 91/676/EGS z dne 12. decembra 1991 o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov⁵,
- ob upoštevanju Direktive 2008/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o okoljskih standardih kakovosti na področju vodne politike, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv Sveta 82/176/EGS, 83/513/EGS, 84/156/EGS, 84/491/EGS, 86/280/EGS ter spremembi Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta (direktiva o okoljskih standardih kakovosti)⁶,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2020/741 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 2020 o minimalnih zahtevah za ponovno uporabo vode⁷,
- ob upoštevanju Direktive 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (okvirna direktiva o morskem strategiji)⁸,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) ter o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije in o spremembi Direktive 1999/45/ES ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94

¹ UL L 327, 22.1.2000, str. 1.

² UL L 135, 30.5.1991, str. 40.

³ UL L 372, 27.12.2006, str. 19.

⁴ UL L 288, 6.11.2007, str. 27.

⁵ UL L 375, 31.12.1991, str. 1.

⁶ UL L 348, 24.12.2008, str. 84.

⁷ UL L 177, 5.6.2020, str. 32.

⁸ UL L 164, 25.6.2008, str. 19.

ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (uredba REACH)⁹,

- ob upoštevanju Direktive 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja)¹⁰,
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 10. decembra 2019 o preverjanju ustreznosti direktive o vodah in direktive o poplavah ter njegovega povzetka z istega dne,
- ob upoštevanju ocene Komisije z dne 13. decembra 2019 Direktive Sveta 91/271/EGS z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode in njenega povzetka z istega dne,
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 1. februarja 2018 za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (prenovitev) (COM(2017)0753),
- ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa za ukrepe Unije na področju zdravjaza obdobje 2021–2027 in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 282/2014 (program EU za zdravje, COM(2020)0405),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. novembra 2019 o izrednih podnebnih in okoljskih razmerah,¹¹
- ob upoštevanju poročila Evropske agencije za okolje z dne 4. decembra 2019 z naslovom „The European environment – state and outlook 2020: Knowledge for transition to a sustainable Europe“ (Evropsko okolje – stanje in napovedi 2020: znanje za prehod v trajnostno Evropo),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru (COM(2019)0640),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 10. marca 2020 z naslovom Nova industrijska strategija za Evropo, zlasti oddelka 2.2 „Industrija, ki tlakuje pot k podnebni nevtralnosti“ (COM(2020)0102),
- ob upoštevanju strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030¹²,
- ob upoštevanju strategije od vil do vilic¹³,
- ob upoštevanju sedmega okoljskega akcijskega programa¹⁴,

⁹ UL L 396, 30.12.2006, str. 1.

¹⁰ UL L 334, 17.12.2010, str. 17.

¹¹ Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0078.

¹² Sporočilo Komisije z dne 20. maja 2020 z naslovom Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030: vračanje narave v naša življenja (COM(2020)0380).

¹³ Sporočilo Komisije z dne 20. maja 2020 z naslovom Strategija „od vil do vilic“ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem (COM(2020)0381).

¹⁴ Sklep št. 1386/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o splošnem okoljskem

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 14. januarja 2020 o naložbenem načrtu za trajnostno Evropo – Naložbeni načrt za evropski zeleni dogovor (COM(2020)0021)¹⁵,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. marca 2020 z naslovom Novi akcijski načrt za krožno gospodarstvo – Za čistejšo in konkurenčnejšo Evropo (COM(2020)0098),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 27. maja 2020 z naslovom Čas za Evropo: obnova in priprava za naslednjo generacijo (COM(2020)0456),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. marca 2019 z naslovom Strateški pristop Evropske unije k farmacevtskim izdelkom v okolju (COM(2019)0128),
- ob upoštevanju Pariškega sporazuma,
- ob upoštevanju študije Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), objavljene maja 2020, z naslovom „Financing Water Supply, Sanitation and Flood Protection - Challenges in EU Member States and Policy Options“ (Financiranje oskrbe z vodo, sanitarne razmere in zaščita pred poplavami – izzivi v državah članicah EU in možnosti politike),
- ob upoštevanju ciljev trajnostnega razvoja OZN, zlasti cilja št. 6 o čisti vodi in komunalnih storitvah¹⁶ in cilja št. 14 o ohranjanju in izkoriščanju oceanov, morja in morskih virov,
- ob upoštevanju globalnega ocenjevalnega poročila o biološki raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah, ki ga je maja 2019 pripravila Medvladna platforma o biološki raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah (IPBES),
- ob upoštevanju poročila Komisije iz novembra 2019 z naslovom „Evaluation of the Impact of the CAP on Water“ (Ocena učinka skupne kmetijske politike na vodo),
- ob upoštevanju resolucije Združenih narodov št. 64/292 z dne 28. julija 2010, v kateri je priznana človekova pravica do vode in komunalne ureditve,
- ob upoštevanju sodbe Sodišča Evropske unije z dne 28. maja 2020 v zadevi C-535/18, IL in drugi proti Land Nordrhein-Westfalen,
- ob upoštevanju sodbe Sodišča z dne 1. julija 2015 v zadevi C-461/13, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland e.V./Bundesrepublik Deutschland (zadeva Weser),
- ob upoštevanju evropske državljanske pobude Right2Water (pravica do vode) in poročila Parlamenta o nadaljnji obravnavi evropske državljanske pobude „Pravica do vode“,

akcijskem programu Unije do leta 2020 „Dobro živeti ob upoštevanju omejitev našega planeta“ (UL L 354, 28.12.2013, str. 171).

¹⁶ Vključen v resolucijo generalne skupščine OZN 70/1 z naslovom Spreminjamo naš svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030.

- ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 2. julija 2020 o preverjanju ustreznosti okvirne direktive o vodah, in direktive o podtalnici, direktive o okoljskih standardih kakovosti in direktive poplavl¹⁷,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 12. decembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o minimalnih zahtevah za ponovno uporabo vode (tekoči program)¹⁸,
 - ob upoštevanju vprašanj za Svet in Komisijo o izvajanju zakonodaje EU o vodah (O-000077/2020 – B9-0077/2020 in O-000078/2020 – B9-0078/2020),
 - ob upoštevanju člena 136(5) in člena 132(2) Poslovnika,
 - ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane,
- A. ker je voda bistvena za življenje, upravljanje voda pa je ključno za ohranjanje ekosistemskih storitev v EU ter za rabo virov in gospodarsko proizvodnjo; ker mora EU zagotoviti učinkoviti odziv na današnje izzive, povezane z vodo, in učinkovito upravljati obstoječe vodne vire, saj neposredno vplivajo na zdravje ljudi, okolje, njegovo kakovost in ekosisteme, proizvodnjo energije, kmetijstvo in prehransko varnost;
- B. ker je voda bistveni element v prehranjevalnem spletu; ker so kakovostne pozemne in površinske vode, na voljo v zadostnih količinah, nujne za doseganje pravičnega, zdravega, okolju prijaznega in trajnostnega prehranskega sistema iz strategije od vil do vilic; ker je čista voda, na voljo v zadostnih količinah, ključni element pri izvajanju in doseganju pravega krožnega gospodarstva v EU;
- C. ker ima voda v gospodarstvu EU veliko vrednost in gospodarski sektorji, ki so odvisni od vode, ustvarjajo 26 % letne bruto dodane vrednosti v EU, zato je ključnega pomena, da se zagotovi stalna razpoložljivost kakovostne vode v zadostnih količinah za vse namene;
- D. ker je bil z okvirno direktivo o vodah določen okvir za zaščito 110.000 teles površinskih voda v EU, da bi bile do leta 2015 v „dobrem ekološkem in kemijskem stanju“, in da bi se zagotovila zaščita 13.400 teles podzemnih voda v EU in da bi bile do istega datuma „v dobrem količinskem in kemijskem stanju“, v skladu s členom 7(2) pa naj bi zaščitili tudi vire pitne vode; ker so bile s preverjanjem ustreznosti ugotovljene bistvene pomanjkljivosti pri izvajanju zakonodaje EU o vodah, zato ciljev do konca leta 2027 verjetno ne bo mogoče doseči, če države članice EU ne bodo takoj začele izvajati zahteve in z vodo povezane sektorske politike ne bodo usklajene z zahtevami iz okvirne direktive o vodah; ker bi se morali načrtovanje upravljanja voda in programi ukrepov izvajati tudi po letu 2027, kar bi omogočilo dodatno izboljšanje kakovosti in količine voda;
- E. ker je 74 % teles podzemne vode v dobrem kemijskem stanju in 89 % v dobrem količinskem stanju; ker se je brutobilanca dušika v EU med letoma 2004 in 2015

¹⁷ UL C 324, 1.10.2020, str. 28.

¹⁸ UL C 110, 22.12.2019, str. 94.

zmanjšala za 10 %¹⁹;

- F. ker je bilo doslej dobro kemijsko stanje doseženo le za 38 % površinskih voda in zgolj 40 % jih je v (potencialno) dobrem ekološkem stanju, pri 16 % površinskih voda pa zaradi pomanjkanja podatkov stanje še vedno ni znano; ker bi 81 % površinske vode doseglo dobro kemijsko stanje, če ne bi bilo onesnaževanja s splošno prisotnimi obstojnimi, bioakumulativnimi in strupenimi snovi, kot je živo srebro; ker je Evropska agencija za okolje med štirimi kazalniki za sladke vode, ki jih je analizirala, samo pri enem ugotovila napredek v zadnjih 10–15 letih²⁰;
- G. ker v skladu z načelom „en ven, vsi ven“ (one out, all out) stanje voda šteje za dobro le, če vsi ocenjeni elementi štejejo za dobre, kar ne odraža izboljšanja posameznih dejavnikov v zvezi s kakovostjo vode; ker dobro stanje ni odvisno samo od blažilnih ukrepov za obravnavanje trenutnih pritiskov, temveč tudi od sanacijskih ukrepov za obravnavanje pritiskov iz preteklosti in od pravočasnih preventivnih ukrepov za boj proti novim grožnjam²¹;
- H. ker sta učinkovitost okvirne direktive o vodah in doseganje njenih ciljev odvisna od njenega izvajanja in izvrševanja s strani pristojnih organov v državah članicah, zagotavljanja ustreznega financiranja, tudi prek finančnih instrumentov EU, izvajanja drugih zakonodajnih aktov EU in boljšega vključevanja ciljev v zvezi z vodo v druge politike; ker je za učinkovito izvajanje ključno sodelovanje deležnikov;
- I. ker člen 7(3) okvirne direktive o vodah določa, da morajo države članice zagotoviti varstvo za vodna telesa, ki se uporabljajo za pitno vodo, da se prepreči poslabšanje njihove kakovosti za proizvodnjo pitne vode; ker je iz preverjanja ustreznosti jasno razvidno, da je bil na zavarovanih območjih za pitno vodo dosežen le majhen napredek;
- J. ker je treba problem kemičnega onesnaževanja in drugih virov onesnaževanja površinskih in podzemnih voda prednostno reševati pri viru ter na najbolj trajnosten, učinkovit in tudi stroškovno najučinkovitejši način, pri čemer se upošteva načelo „onesnaževalec plača“;
- K. ker okvirna direktiva o vodah določa, da je treba varovati vode, ki se uporabljajo za odvzem pitne vode; ker bi moralo biti poskrbljeno, da se lahko izvajalci, pristojni za pitno vodo, zanesejo na visokokakovostne vodne vire, tako da državljanom ni treba plačevati dragih postopkov obdelave; ker je zato nujno treba zmanjšati onesnaževanje pri viru;
- L. ker je v globalnem ocenjevalnem poročilu o biotski raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah IPBES iz leta 2019 navedeno, da onesnaževanje voda močno ogroža svetovno biotsko raznovrstnost; ker je v Evropi med najbolj ogroženimi biotska raznovrstnost sladkih voda in ker onesnaževanje vode negativno vpliva na rastlinstvo in živalstvo; ker so se evropska mokrišča, ki so naravni ponori ogljika, od leta 1970 zmanjšala za 50 %,

¹⁹ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Agri-environmental_indicator_-_gross_nitrogen_balance

²⁰ Poročilo Evropske agencije za okolje z dne 4. decembra 2019 „Knowledge for transition to a sustainable Europe“ (Evropsko okolje – stanje in napovedi za obdobje do leta 2020: znanje za prehod v trajnostno Evropo),

²¹ Povzetek Komisije z dne 10. decembra 2019 o preverjanju ustreznosti okvirne direktive o vodah in direktive o poplavah.

število sladkovodnih vrst pa je od takrat upadlo za 83 %;

- M. ker so podnebne spremembe glavna grožnja vodnim virom na svetu, tako v smislu velike kot majhne količine vode; ker so zdravi in odporni sladkovodni ekosistemi bolj zmožni blažiti posledice podnebnih sprememb in se prilagajati nanje;
- N. ker okvirna direktiva o vodah ne vsebuje posebnih določb za obravnavanje vpliva podnebnih sprememb; ker pa Komisija v svojem sporočilu o evropskem zelenem dogovoru priznava, da je treba obnoviti naravne funkcije podtalnice in površinskih voda; ker je bilo s preverjanjem ustreznosti ugotovljeno, da ima okvirna direktiva o vodah dovolj predpisov v zvezi z obremenitvami, ki jih je treba obravnavati, hkrati pa je dovolj prožna, da se lahko njeno izvajanje po potrebi okrepi glede na nove izzive, ki v direktivi niso navedeni, kot so podnebne spremembe, pomanjkanje vode in nova onesnaževala;
- O. ker mestna območja nenehno rastejo in povečujejo pritisk na čistilne naprave; ker je glavni in deloma nereguliran vir onesnaževanja voda v EU odvajanje neobdelanih ali neustrezno obdelanih komunalnih in/ali tehnoloških odpadnih voda; ker direktiva o čiščenju komunalne odpadne vode prvotno ni bila zasnovana, da bi obravnavala sproščanje kemičnih snovi, farmacevtskih ostankov ali mikroplastike v vodna telesa; ker je bila direktiva o čiščenju komunalne odpadne vode učinkovita pri zmanjševanju ciljnih onesnaževal v vodnih telesih z zmanjšanjem obremenitev biokemijske potrebe po kisiku, dušiku in fosforju v očiščeni odpadni vodi po vsej EU; ker bi bilo treba kljub temu večjo pozornost nameniti obstoječim in novim virom onesnaževanja; ker je še en razpršeni vir onesnaževanja voda kmetijstvo, in sicer zaradi izločanja hranil, pesticidov, antibiotikov in drugih onesnaževal; ker z vodo povezane določbe sedanje skupne kmetijske politike niso bile zadostne, da bi lahko prispevale k doseganju ciljev iz okvirne direktive o vodah; ker razpršeno onesnaževanje ovira izvajanje načela „onesnaževalec plača“;
- P. ker se tretjina evropskih držav sooča s pomanjkanjem vode, kar pomeni, da je letno na voljo manj kot 5000 m³ vode na prebivalca²²; ker mora biti v primeru sporov glede dodeljevanja vodnih virov poudarek na zaščiti človekove pravice do vode; ker je trinajst držav članic v okviru Konvencije OZN o boju proti dezertifikaciji izjavilo, da jim grozi dezertifikacija²³;
- Q. ker so vodni viri v EU zaradi črpanja pod velikim pritiskom; ker se približno četrtnina vode v EU, preusmerjene iz naravnega okolja, uporablja v kmetijstvu; ker je bil dosežen sporazum o novi uredbi o minimalnih zahtevah za ponovno uporabo vode, ki bo spodbujala uporabo očiščene komunalne odpadne vode za namakanje v kmetijstvu;
- R. ker se v nekaterih primerih subjekti, ki upravljajo vodna telesa, financirajo iz dejavnosti, ki poslabšujejo njihovo kemijsko in ekološko stanje, s tem pa se ovira doseganje ciljev okvirne direktive o vodah; ker se je v takšnih situacijah težko izogniti nasprotjem interesov, subjekti, ki upravljajo vodna telesa, pa se znajdejo v začaranem krogu, ko so

²² <https://www.eea.europa.eu/publications/92-9167-025-1/page003.html>

²³ Informativni dokument Evropskega računskega sodišča iz junija 2018 z naslovom „Desertification in the EU“ (Dezertifikacija v EU).

odvisni od dejavnosti, ki slabšajo stanje vodnih teles;

- S. ker je 60 % povodij v čezmejnih regijah, zato je učinkovito čezmejno sodelovanje ključnega pomena; ker je dvajset evropskih držav odvisnih od drugih držav za več kot 10 % svojih vodnih virov, v petih državah pa 75 % njihovih virov izvira iz rek, ki pritečejo iz druge države; ker se zaradi neupoštevanja direktivo o čiščenju komunalne odpadne vode v obmejnih regijah slabša stanje čezmejnih vodnih teles iz okvirne direktive o vodah, zaradi česar država članica sprejemnica ne more doseči ciljev iz te direktive;
- T. ker je povezanost rek, od majhnih potokov do rečnih ustij in delt, nujna za selitvene vrste rib, katerih razvojne stopnje imajo v teh ekosistemih in prehranjevalni verigi ključno vlogo, vse bolj pomembno pa vpliva tudi na družbeno-kulturno vrednost v ribiških skupnostih;
- U. ker je skupna poraba energije v sektorju vode v EU precejšnja in bi morala biti učinkovitejša, da bi prispevala k doseganju ciljev Pariškega sporazuma, podnebnih ciljev EU za leto 2030 in njenega cilja, da do leta 2050 doseže ogljično nevtralnost;
- V. ker je ima vodna energija ogromen potencial za razogljičenje proizvodnje električne energije, zato prispeva k doseganju podnebnih in energetskih ciljev EU v skladu s Pariškim sporazumom; ker je nestanovitnost pri proizvodnji vodne energije manjša kot pri vetrni in sončni energiji, zato vodna energija zagotavlja stalno oskrbo z električno energijo in stabilnost omrežja; ker črpalne hidroelektrarne predstavljajo več kot 90 %²⁴ zmogljivosti za shranjevanje energije v EU; ker bi morala Evropska unija izvajati okolju prijazne vodne projekte, ki obenem ne ogrožajo zdravja lokalnih skupnosti;
- W. ker so vodna telesa najbolj pod pritiskom zaradi njihovih strukturnih sprememb²⁵; ker hidromorfologija prizadene 40 % teles površinskih voda ter jo sestavljajo fizikalne spremembe (26 %), jezovi, pregrade in zapornice (24 %), hidrološke spremembe (7 %) ali druge hidromorfološke spremembe (7 %); ker imamo v Evropi več kot 21.000 hidroelektrarn in ni celovitega ukrepanja na ravni EU za odstranitev zastarelih jezov in pregrad kljub dokazom, da bi usklajevanje v EU na tem področju prineslo dodano vrednost;
- X. ker je Generalna skupščina OZN 28. julija 2010 priznala pravico do vode in komunalne ureditve kot človekovo pravico;
- Y. ker Konvencija o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk in Konvencija o otrokovih pravicah, poleg drugih mednarodnih konvencij in sporazumov, izrecno priznavata pravico do vode in komunalne ureditve ter države pogodbenice obvezujeta, da v zvezi s tem sprejmejo ustrezne ukrepe;
- Z. ker v Evropi en milijon ljudi nima dostopa do vode in 8 milijonov nima komunalne ureditve²⁶, na svetovni ravni pa 844 milijonov ljudi nima varnega dostopa do varne

²⁴ Študija Komisije iz marca 2020 o shranjevanju energije – Prispevek k zanesljivosti oskrbe z električno energijo, [str.20](#).

²⁵ https://ec.europa.eu/info/news/implementation-report-water-framework-directive-and-floods-directive-questions-and-answers-2019-feb-26_sl

²⁶ <https://www.right2water.eu/documents>

pitne vode²⁷ in tretjina svetovnega prebivalstva nima osnovne komunalne ureditve; ker je bilo marca 2014 v okviru evropske državljanske pobude „Pravica do vode“ več kot 1,8 milijona podpisov; ker je organizacija Right2Water pozvala k odpravi liberalizacije storitev za rabo vode, zagotavljanju vode in sanitarnih storitev za vse v EU in po svetu, boljšemu javnemu dostopu do pitne vode in večji preglednosti kakovosti vode ter vključitvi pravice do vode v zakonodajo EU; ker je Komisija sprejela sporočilo v odgovor na pobudo „Pravica do vode“²⁸; ker je Parlament v svoji resoluciji z dne 8. septembra 2015 o nadaljnji obravnavi evropske državljanske pobude „Pravica do vode“, kritiziral Komisijo, ker ni izpolnila zahtev iz pobude, ter jo pozval, naj prizna splošni dostop in človekovo pravico do vode²⁹;

- AA. ker študije kažejo, da lahko testiranje odpadne vode deluje kot sistem zgodnjega opozarjanja za napovedovanje ali odkrivanje izbruhov covid-19 in tako pomembno prispeva k boju proti pandemiji;
1. pozdravlja uspešno vzpostavitev ustreznega okvira za celostno upravljanje voda in uspeh pri izboljšanju kakovosti vode ali v nekaterih primerih vsaj upočasnitev poslabšanja kakovosti vode v sklopu okvirne direktive o vodah;
 2. pozdravlja oceno Komisije, da okvirna direktiva o vodah ustreza svojemu namenu, a ugotavlja, da je treba z vključitvijo pristojnih organov iz držav članic in nadaljnjim vključevanjem ciljev okvirne direktive o vodah v sektorske politike, zlasti na področju kmetijstva, prometa in energetike, izboljšati in pospešiti njeno izvajanje, s čimer bi zagotovili, da bodo najpozneje do leta 2027 vsa telesa površinske vode v dobrem stanju;
 3. poudarja, da ni potrebna revizija okvirne direktive o vodah; poziva Komisijo, naj razglasi, da okvirna direktiva o vodah ne bo revidirana, da se odpravi pravna negotovost; poziva Komisijo, naj po potrebi še naprej predlaga posodobitve prilog;
 4. močno obžaluje, da polovica vodnih teles v EU še zmeraj ni v dobrem stanju in da cilji okvirne direktive o vodah še niso uresničeni, predvsem zaradi nezadostnega financiranja, zelo počasnega izvajanja, nezadostnega izvrševanja, pomanjkljivega uveljavljanja previdnostnega načela in načela „onesnaževalec plača“ ter široke uporabe izjem, ki jih dopušča direktiva, v številnih državah članicah, prav tako pa obžaluje, da vključevanje okoljskih ciljev v sektorske politike ni bilo zadostno;
 5. poudarja, da je treba obnoviti in izboljšati kakovost vode; ugotavlja, da je za izboljšanje stanja vodnih teles ključno, da pri vključevanju ciljev iz okvirne direktive o vodah v politiko, zakonodajo in ukrepe okvirne direktive o vodah sodelujejo vse ravni države in vsi organi; opozarja na načelo neposlabševanja stanja, v skladu s katerim morajo države članice izvajati ukrepe, potrebne za preprečevanje poslabšanja stanja vodnih teles; poziva države članice, naj nujno sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi bi zagotovile izvajanje in izvrševanje ter skladnost z okvirno direktivo o vodah, med drugim s tretjimi

²⁷ Svetovna zdravstvena organizacija in Sklad OZN za otroke, „Progress on Drinking Water, Sanitation and Hygiene: 2017 Update and SDG Baselines“ (Spremljanje napredka na področju pitne vode, sanitarne oskrbe in higiene: posodobitev za leto 2017 in stanje glede ciljev trajnostnega razvoja), Ženeva, 2017, str. 3.

²⁸ o evropski državljanski pobudi „Voda in komunalna ureditev sta človekova pravica! Voda je javna dobrina in ne blago!“ COM(2014)0177).

načrti za upravljanje povodij, ki jih bodo države članice sprejele leta 2021; poziva EU in njene države članice ter regionalne organe, naj zagotovijo, da se bodo pravočasno sprejeli naslednji načrti za upravljanje povodij, pri čemer je treba upoštevati zahteve glede javnega posvetovanja; poziva Komisijo, naj poveča razpoložljiva finančna sredstva in državam članicam zagotovi potrebno podporo pri izvajanju okvirne direktive o vodah;

6. opozarja na študijo OECD, ki ocenjuje, da bo treba do leta 2030 vodnemu sektorju EU nameniti dodatnih 253 milijard EUR, da bi ohranili ali dosegli popolno skladnost z ustrežno zakonodajo o vodah³⁰; poziva Komisijo, Svet, države članice in po potrebi regionalne organe, naj opredelijo in zagotovijo potrebna sredstva in finančne instrumente za infrastrukturo, ki ne škoduje okolju ali negativno vpliva na javno zdravje, prav tako pa naj opredelijo neustrezno infrastrukturo, ki ne deluje in ne dosega standardov, ter obravnavajo vprašanje onesnaževal, ki vzbujajo čedalje večjo zaskrbljenost, in drugih družbenih izzivov; poudarja, da je treba priskrbeti finančno podporo za trajnostne inovativne metode in predvsem rešitve, ki temeljijo na naravi, na primer ogljično nevtralna ali lagunska čistilna infrastruktura, obnova mokrišč in poplavnih območij, obnovitev izsušenih šotišč, pri čemer je treba ustrezno upoštevati javno-zasebna partnerstva; poudarja, da je treba obstoječe tokove financiranja, povezane z upravljanjem voda in drugimi sorodnimi načini rabe zemljišč, na primer kmetijstvom, vključno s subvencijami, preusmeriti od tradicionalnih inženirskih ukrepov k naravnim rešitvam;
7. poziva države članice, naj sprejmejo vse potrebne ukrepe, vključno z zagotovitvijo potrebnih sredstev in človeških virov, pa tudi potrebnega strokovnega znanja, da bodo čim prej in najpozneje do leta 2027 v celoti spoštovale okvirno direktivo o vodah; poziva Komisijo, naj izda priporočila, s katerimi bi zagotovila, da bodo države članice izpolnile rok do leta 2027; poziva Komisijo, naj podpre države članice pri izvajanju direktiv o vodah ter jim zagotavlja tehnično podporo in ustrezno usposabljanje, in sicer z izmenjavo zgledov dobre prakse in strokovnega znanja, da bi poskrbeli za uresničitev ciljev okvirne direktive o vodah, ter s spodbujanjem programov strokovne izmenjave med državami članicami; poziva Komisijo, naj poda smernice o posledicah sodbe Sodišča v zadevi C-461/13 za izvajanje okvirne direktive o vodah; poziva Komisijo, naj pripravi tudi jasne smernice o uporabi izjem v skladu s členom 4(4)(c) po letu 2027;
8. poziva države članice, naj opredelijo izvedbene ukrepe, ki so potrebni, da bi poskrbeli za dobro stanje vodnih teles, in oblikujejo programe ukrepov na podlagi najboljših razpoložljivih dokazov; poziva države članice in Komisijo, naj javno objavijo programe ukrepov držav članic in ustrezne ocene teh programov, da bi izboljšali izmenjavo dobrih praks in strategij ter javni dostop do informacij;
9. meni, da bi moralo načelo „en ven, vsi ven“ (one out, all out) ostati nespremenjeno; poziva Komisijo, naj uvede dopolnilne metode poročanja (kot je odstopanje od cilja, sprejeti ukrepi in napredek pri posameznih parametrih kakovosti), ki so priložnost za boljše ocenjevanje napredka pri doseganju dobrega stanja vode; poudarja, da je treba javnosti zagotoviti preglednost in izčrpne informacije o kakovosti in količini vode v EU;

³⁰ <http://www.oecd.org/environment/financing-water-supply-sanitation-and-flood-protection-6893cdac-en.htm>

10. obžaluje, da se za več kot polovico vodnih teles v EU uporabljajo skopo utemeljene izjeme; poziva Komisijo in države članice, naj posodobijo smernice za uporabo izjem, da bi to prakso omejile zgolj na upravičene primere, tako da se z njo ne bi več preprečevalo doseganja okoljskih ciljev iz okvirne direktive o vodah; poziva Komisijo, naj hitro in sistematično izvede postopke za ugotavljanje kršitev, kadar izjeme niso upravičene;
11. obžaluje, da je uporaba načela povračila stroškov, ki določa, da vsi uporabniki vode učinkovito in sorazmerno finančno sodelujejo pri povračilu stroškov za vodne storitve, še vedno nizka oziroma je v več državah članicah sploh ni, zlasti v zvezi z gospodinjstvi, industrijo in kmetijstvom; poudarja, da uporaba vode v nekaterih delih EU ogroža količinsko stanje vodnih teles nad ravno vzdrževanega ekološkega pretoka; poziva države članice in njihove regionalne organe, naj uvedejo ustrezne ukrepe za določitev cene vode ter v skladu z okvirno direktivo o vodah dosledno izvajajo načelo povračila stroškov za okoljske stroške in stroške virov, prav tako pa naj uporabljajo načelo „onesnaževalec plača“; opozarja, da bi bilo treba uporabiti načelo povračila stroškov glede na njegove družbene, okoljske in gospodarske učinke ter geografske in podnebne razmere v prizadetih regijah; poziva Komisijo, naj izvršuje to načelo; vendar poudarja, da je treba zagotoviti pravico do vode in komunalne ureditve, pri čemer bi moral imeti vsakdo dostop do cenovno sprejemljivih in kakovostnih storitev oskrbe z vodo;
12. poziva Komisijo, naj v primeru kršitev držav članic nemudoma sprejme stroge ukrepe, da bi čim prej in najpozneje do leta 2027 zagotovila, da vse države članice v celoti spoštujejo zakonodajo o vodah, zlasti pa okvirno direktivo o vodah; odločno poziva Komisijo, naj prav tako nemudoma sprejme stroge ukrepe, da bi zaključila odprte postopke za ugotavljanje sistemskih kršitev zakonodaje EU o vodah; poziva Komisijo, naj poveča sredstva, ki so v splošnem namenjena postopkom za ugotavljanje kršitev, predvsem v zvezi z okoljsko zakonodajo EU;
13. ugotavlja, da podnebne spremembe v obliki suš precej negativno vplivajo na sladkovodne vire, a tudi v prihodnje ne bo nič drugače, saj se zaradi njih zmanjšuje rečni pretok in zvišuje koncentracija onesnaževal, zlasti v t. i. zaprtih vodnih območjih, močna deževja pa povzročajo večji odtok v kmetijski in urbani pokrajini; opozarja, da se zaradi vse pogostejših ekstremnih podnebnih pojavov, kot so cikloni in nevihte, povečuje slanost sladkih in obalnih voda; poudarja, da vse višje temperature povzročajo večji vodni stres, kar vpliva na okolje, več gospodarskih sektorjev, ki so odvisni od obsežnega odvzema in uporabe vode, pa tudi na kakovost življenja; poudarja, da bi bilo treba v prihodnji strategiji EU za prilagajanje podnebnim spremembam, pa tudi v procesu izvajanja okvirne direktive o vodah, v skladu s členom 2(1)(b) Pariškega sporazuma ustrezno upoštevati vprašanja odpornosti vodnih ekosistemov, poplav in pomanjkanja vode ter njihovega vpliva na proizvodnjo hrane;
14. predlaga Komisiji, naj podpre države članice pri izmenjavi in posredovanju znanja in najboljših praks pri različnih prizadevanjih za prilagajanje podnebnim spremembam na regionalni in lokalni ravni v EU;
15. poudarja, da so reke in mokrišča najbolj ogrožena območja, čeprav se štejejo za območja, ki zagotavljajo največ ekosistemskih storitev; opozarja, da imajo mokrišča ter

morski in obalni ekosistemi temeljno vlogo pri urejanju voda in podnebja ter zagotavljajo storitve s svojimi naravnimi ekosistemi, viri in razvojem gospodarskih ali kulturnih dejavnosti, ki so vse odvisne od dobrega ekološkega stanja vodnih virov; opozarja, da so mokrišča ponori ogljika in stabilizatorji podnebja v svetovnem merilu, imajo pomembno vlogo pri blažitvi poplav in suš, zagotavljajo čisto vodo, ščitijo obale, polnijo podzemne vodonosnike, ohranjajo veliko geološko raznovrstnost, imajo bistveno vlogo v krajini, družbi pa omogočajo rekreacijske in kulturne storitve; zato poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ukrepe za zmanjšanje izkoriščanja vodonosnikov, načrtujejo razvoj mest zunaj poplavnih območij in spoštujejo biotsko raznovrstnost, ki je povezana z rekami in mokrišči;

16. poudarja, da učinkovita raba vode pomembno prispeva k podnebnim ciljem EU, saj lahko prihrani energijo za črpanje vode, zmanjša količino kemikalij za čiščenje vode in zmanjša vodni stres; ugotavlja, da imajo nekatere države članice visoke stopnje iztekanja iz cevi, kar spričo podnebnih ciljev in prizadevanj za učinkovitost virov ni sprejemljivo; pozdravlja, da bo Komisija v skladu z novo direktivo o pitni vodi ocenila stopnje iztekanja in določila mejne vrednosti, katerih preseganje bo sprožilo ukrepe v zadevnih državah članicah; prav tako pozdravlja novo obveznost velikih dobaviteljev vode, da morajo na pregleden način predstaviti stopnje iztekanja;
17. ugotavlja, da so vodna telesa, ki se uporabljajo za proizvodnjo pitne vode, po vsej EU podvržena novim in starim pritiskom, zaradi česar se morajo dobavitelji vode vse bolj usmerjati v čiščenje; poziva države članice, naj v celoti izvajajo člen 7(3) okvirne direktive o vodah in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zaustavitev poslabšanja vodnih teles za črpanje vode, namenjene za prehrano ljudi;
18. pozdravlja dokaze o tem, da se je po zaslugi direktiv zmanjšalo kemično onesnaževanje voda v EU; vseeno meni, da so na področju kemikalij nujne izboljšave; ugotavlja, da je Komisija odkrila nepričakovane razlike med državami članicami, zlasti glede tega, kako posodablja seznam prednostnih snovi in kako upoštevajo skupne učinke zmesi; ugotavlja tudi, da direktiva o prednostnih snoveh zaenkrat vključuje zelo malo snovi, relevantnih za zagotavljanje pitne vode; ugotavlja, da je zaradi precejšnjih razlik v pristopih k razvrščanju, ocenjevanju in poročanju težko izvajati primerjave in analize na ravni EU;
19. poziva Komisijo, naj sprejme vse potrebne ukrepe, da bi dosegla dobro kemijsko stanje, in odločno ukrepa na ravni EU, če države članice ne bodo izpolnile okoljskih standardov kakovosti za prednostne snovi, ki sodijo na področje zakonodaje EU; poudarja, da je treba na seznam prednostnih snovi dodati snovi, relevantne za proizvodnjo pitne vode, kot so per- in polifluoroirane alkilne snovi (PFAS) in ustrezna zdravila; meni, da bi se zaskrbljujoča nova onesnaževala in toksičnost zmesi lahko oziroma morale obravnavati v okvirni direktivi o vodah in posebnih hčerinskih direktivah; poziva Komisijo, naj posodobi priloge k direktivi o prednostnih snoveh in direktivi o podzemni vodi ter vanju doda ustrezne snovi, da bi bilo mogoče uresničiti cilje iz okvirne direktive o vodah in bolje zaščititi vire pitne vode; poziva Komisijo, naj izvajanje vodne zakonodaje uskladi s trajnostno strategijo za kemikalije in strategijo za biotsko raznovrstnost, da bodo sladkovodna telesa in njihovi ekosistemi ustrezno zaščiteni, naj določi časovni načrt za postopno odpravo vseh nebistvenih načinov uporabe polifluoroiranih alkilnih snovi ter naj spodbudi razvoj varnih in netrajnih

alternativ za vse druge načine uporabe teh snovi; poziva Komisijo, naj financira raziskave in razvoj strategij za reševanje splošno prisotnih obstojnih bioakumulativnih in strupenih snovi, da bi izboljšali kakovost vodnih teles in zmanjšali tveganje za zdravje živali in ljudi ter za okolje; priporoča razvoj novih smernic za izboljšanje metod spremljanja zmesi in poročanja o njih, pa tudi poročanja o učinkih „koktajla“; poziva k širši uporabi nadzornega seznama za spremljanje potencialnih onesnaževal v vodi in določanje tveganja, ki ga predstavljajo za vodno okolje; poziva Komisijo, naj pospeši delo na področju razvoja metod za ocenjevanje zmesi in ravnanje z njimi ter ga dopolni z uvedbo faktorja ocenjevanja zmesi;

20. ugotavlja, da se mikroplastika v sladki vodi ohrani več stoletij in da trenutne čistilne naprave teh delcev ne filtrirajo v celoti; zato pozdravlja odločitev, da se v revidirani direktivi o pitni vodi razvije metodologija za spremljanje mikroplastike in začne voditi nadzorni seznam; poziva Komisijo in države članice, naj izboljšajo ukrepe za nadzor virov, da bi se dosegla nestrupeno okolje in krožno gospodarstvo; poudarja, da bi zmanjšanje emisij pri viru ublažilo pritisk na ekosisteme in zmanjšalo stroške čiščenja vode; poziva k odločnemu ukrepanju na ravni Unije, držav članic in regij, da bi odpravili zaskrbljujoča nova onesnaževala, kot so PFAS, mikroplastika, endokrini motilci in zdravila, z vzporednim pristopom, ki se začne z ukrepi nadzora pri viru in skrajnimi dopolnilnimi rešitvami na koncu proizvodne verige; poziva Komisijo in države članice, naj v celoti uporabljajo pristop življenjskega cikla v zvezi z onesnaževali, pri tem pa izvajajo načelo „onesnaževalec plača“, tudi z inovativnimi instrumenti, kot so sheme razširjene odgovornosti proizvajalca, da bi se tako financirale rešitve za čiščenje;
21. poudarja, da je treba okrepiti ukrepe za obravnavo problema eutrofikacije sladke in slane vode zaradi dušika in fosforja iz vseh virov, vključno iz kmetijstva ter neobdelane ali neustrezno obdelane odpadne vode; opozarja, da eutrofikacija poslabšuje okoljsko stanje vodnih teles in povečuje njihovo dovzetnost za invazivne tujerodne vrste; poziva vse kmete, naj uporabljajo orodje za trajnostnost kmetij za hranila, ki poenostavlja upravljanje in zmanjšuje uhajanje hranil v podzemno in površinsko vodo; poziva države članice, naj ustrezno opredelijo ranljiva območja za onesnaževanje z nitrati in začnejo v celoti izvajati in uveljavljati ukrepe, sprejete v okviru direktive o nitratih;
22. poudarja, da bi morale države članice pri izvajanju vodnih politik v celoti obravnavati trenutno krizo biotske raznovrstnosti, pri čemer bi morale zmanjšati povzročitelje stresa za vodne ekosisteme in obnoviti degradirane ekosisteme; poudarja pomembnost nove strategije za biotsko raznovrstnost do leta 2030; opozarja, da bi bilo treba pri izvajanju okvirne direktive o vodah zagotoviti popolno skladnost z novo strategijo za biotsko raznovrstnost, direktivama o naravi in drugo okoljsko zakonodajo;
23. pozdravlja predanost Komisije, da bi v okviru strategije za biotsko raznovrstnost do leta 2030 odstranila ovire in sanirala poplavna območja ter tako obnovila 25 000 km prosto pretočnih rek v EU, prav tako pa vzpostavila vseevropsko metodologijo in oblikovala določbe, da bi bilo mogoče kartirati in oceniti stanje ekosistemov ter poskrbeti, da bo njihovo stanje dobro; ugotavlja, da je v EU trenutno 21 000 hidroelektrarn ter da vodna energija in majhne hidroelektrarne proizvedejo največji delež energije iz obnovljivih virov v EU; je seznanjen z napredkom na področju hidroelektrarn z majhnim okoljskim vplivom; vendar poudarja, da lahko gradnja jezov negativno vpliva na habitate in

ustvari znaten pritisk na površinske vode; opozarja, da okvirna direktiva o vodah določa stroga merila za zaščito hidromorfoloških razmer; v zvezi s tem poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo strogo presojo vpliva sprememb na kakovost in količino vode ter ekosisteme, pa tudi na spoštovanje ciljev iz okvirne direktive o vodah v vseh obstoječih in potencialnih novih hidroelektrarnah; zato odločno poziva Komisijo, naj se pri presoji vpliva hidroelektrarn na okolje posvetuje z vsemi ustreznimi generalnimi direktorati, vključno z generalnim direktoratom za energijo, in upošteva njihova priporočila;

24. poziva države članice in Komisijo, naj sprejmejo vse potrebne ukrepe za zmanjšanje pritiskov na telesa površinske vode, da bi se obnovile naravne funkcije rek in zaščitili ekosistemi; poziva države članice, naj na zaščitenih območjih ne gradijo hidroelektrarn, preprečijo pa naj tudi izvedbo drugih projektov, ki bi povzročili znatne hidromorfološke pritiske na vodo; meni, da bi bilo treba subvencije EU in javno financiranje za območja, ki niso zaščiteni, dodeliti samo novim hidroelektrarnam, pri katerih skupne koristi občutno presegajo splošne negativne vplive;
25. je zadovoljen z dejstvom, da se je po podatkih iz 10. dvoletnega poročila o izvajanju direktive o čiščenju komunalne odpadne vode³¹ v državah članicah v zadnjem desetletju v EU izboljšalo zbiranje in čiščenje komunalne odpadne vode ter da se je z direktivo o čiščenju komunalne odpadne vode zmanjšala tudi obremenitev zaradi onesnaževanja, kar je prispevalo k izboljšanju kakovosti vode; kljub temu obžaluje, da popolna skladnost s to direktivo še vedno ni bila dosežena, saj so nekatere države članice še zelo daleč od zadanih ciljev; podpira mnenje Komisije, da je treba storiti več za obravnavo preostalega onesnaževanja, zaskrbljujočih novih onesnaževal, porabe energije in rokovanja z blatom, pa tudi glede vprašanj upravljanja; obžaluje tudi, da ocena te direktive ne analizira njene učinkovitosti pri odvajanju tehnoloških odpadnih voda v zbiralnike in naprave za čiščenje komunalne odpadne vode;
26. poziva Komisijo, naj zgoraj navedeno upošteva pri reviziji direktive o čiščenju komunalne odpadne vode; odločno poziva Komisijo, naj podpre države članice pri izvajanju direktive, tako da omogoči trajnostno financiranje vode ter spodbudi razvoj in uporabo inovativnih tehnologij za odpadno vodo; poziva Komisijo, naj natančno preuči, kako zahteve iz direktive o čiščenju komunalne vode, ki se nanašajo na načrtovanje, gradnjo in širitev naprav za čiščenje komunalne odpadne vode, na vseh stopnjah tehničnega razvoja vzajemno delujejo z zahtevo o neposlabšanju iz okvirne direktive o vodah, da bi se zagotovila skladnost med obema zakonodajnjima aktoma in čiščenje komunalne odpadne vode, obenem pa bi se ohranile vse pobude za sprejetje ustreznih tehničnih ukrepov čiščenja; poziva Komisijo, naj po potrebi sprejme zakonodajne ukrepe; poudarja, da so ukrepi, namenjeni predvsem reševanju problema pri izvoru, bistvenega pomena za obravnavanje onesnaževal, ki vzbujajo zaskrbljenost; poudarja, da bi bilo treba pri prihodnji reviziji direktive o čiščenju komunalne odpadne vode upoštevati tudi nove izzive, ki jih predstavljajo takšna onesnaževala;
27. poudarja, da v direktivi o čiščenju komunalne odpadne vode in okvirni direktivi o vodah niso ustrezno obravnavane težave, ki so posledica podnebnih sprememb, kot so preplavljanje vode ob neurjih, odtekanje vode v mestih in poplave v strnjjenih naseljih,

³¹ Deseto poročilo Komisije z dne 10. septembra 2020 o stanju izvajanja in programih za izvajanje (COM(2020)0492).

prav tako pa ni obravnavan vpliv nezadostno očiščene odpadne vode na sprejemno vodno telo; meni, da bi morali EU, države članice in regionalni organi bolje obravnavati spremljanje in nadzorovanje učinka čedalje pogostejšega preplavljanja vode ob neurjih in odtekanja vode v mestih, saj se tako bistveno onesnažujejo sprejemna telesa površinskih in podzemnih voda;

28. vztraja, da je pri presoji vplivov hidroelektrarn na okolje potreben celosten pristop, vključno z družbenimi koristmi, da bi se zagotovila električna energija brez emisij in prispevek k varni oskrbi z energijo prek hidroelektrarn in črpalnih hidroelektrarn; želi v zvezi s tem izpostaviti osupljiv prispevek električne energije iz hidroelektrarn k doseganju podnebnih in energetskih ciljev EU ter uresničevanju zavez EU v skladu s Pariškim sporazumom; priznava, da obstajajo načini in tehnologije za zmanjšanje vpliva na okolje in prostoživeče morske vrste; poudarja, da obstaja velik potencial za povečanje učinkovitosti obstoječih elektrarn na rekah;
29. ugotavlja, da bi moral biti prehod s cestnega tovornega prometa na celinske plovne poti povsem skladen z načelom neposlabšanja iz okvirne direktive o vodah, pa tudi z drugo okoljsko zakonodajo, vključno z direktivama o pticah in habitatih, prav tako pa biti tesno povezan s podporo trajnostnim alternativnim gorivom in tehnologiji ter plovbi po celinskih plovnih poteh, kot je oskrba z električno energijo med kopnim in ladjo, da bi zmanjšali emisije toplogrednih plinov in druga onesnaževala ter preprečili poslabšanje ekološkega in kemičnega stanja vodnih teles, pa tudi kakovosti zraka, obenem pa preprečili stres za vodne ekosisteme, zaščitili biotsko raznovrstnost in stremeli k ničelnemu onesnaževanju okolja;
30. ugotavlja, da se v vodnem sektorju porabi veliko energije; poziva Komisijo, naj razmisli o energetsko učinkovitih ukrepih in možnosti uporabe očiščene odpadne vode kot vira obnovljive energije na kraju samem; poziva Komisijo, naj spodbuja energetsko učinkovite izboljšave čistilnih naprav, da bi se prepoznali in izkoristili potencialni prihranki energije v sektorju; poudarja, da po oceni direktive o čiščenju komunalne odpadne vode, ki jo je izvedla Komisija, potencialni prihranki energije znašajo med 5500 GWh in 13000 GWh letno;
31. priznava, da se je skupni odvzem vode v Evropi v zadnjih 15 letih zmanjšal za več kot 20 %; kljub temu ugotavlja, da v osmih državah primanjkuje vode³², kar predstavlja 46 % evropskega prebivalstva, da število držav, v katerih primanjkuje vode, stalno narašča in da se približno četrtnina vode, preusmerjene iz naravnega okolja, v EU porabi za kmetijstvo³³; ugotavlja potencial ponovne uporabe vode pri vzpostavitvi krožnega gospodarstva za vodne vire in zmanjšanju neposrednega črpanja iz vodnih teles in podzemne vode; pozdravlja sporazum o novi uredbi Evropskega parlamenta in Sveta o minimalnih zahtevah za ponovno uporabo vode, ki bo spodbujala uporabo očiščene komunalne odpadne vode za namakanje v kmetijstvu; podpira stalno posodabljanje namakalne infrastrukture z inovacijami in novimi tehnologijami;
32. poudarja, kako pomembno je poiskati sinergije med ocenami poplavne ogroženosti ter načrtovanjem preprečevanja nesreč in pripravljenosti nanje v okviru mehanizma Unije

³² <https://www.eea.europa.eu/archived/archived-content-water-topic/water-resources/water-abstraction>

³³ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Archive:Agri-environmental_indicator_-_water_abstraction

na področju civilne zaščite; poziva Komisijo, države članice in po potrebi regionalne organe, naj v okviru načrtov za upravljanje povodij in načrtov za obvladovanje poplavne ogroženosti razvijejo strategije za obvladovanje suše, zlasti da bi zagotovili oskrbo s pitno vodo in proizvodnjo hrane ter vključili digitalizirane sisteme za spremljanje, nadzor in zgodnje opozarjanje na stanje vegetacije in odzivanje na sušo, da bi podprli učinkovite in na podatkih temelječe odločitve o ukrepih za zaščito, odzivanje in obveščanje; poziva Komisijo in države članice, naj ti načrti temeljijo na obnovi poplavnih ravnin in mokrišč ter zaščiti teles podzemnih voda, saj so vodna telesa in ekosistemi v dobrem stanju bistveni za zmanjšanje negativnega vpliva suše in poplav;

33. ugotavlja, da je po mnenju deležnikov okvirna direktiva o vodah na področju obvladovanja posledic suše neučinkovita³⁴; poziva države članice, naj okrepijo prizadevanja za obravnavo podnebnih sprememb in novih težav zaradi (prekomernega) odvzema, do katerih utegne priti v povodjih, tudi tistih, kjer takšnih težav običajno ni bilo; ugotavlja, da bi celosten pristop k upravljanju voda in prilagajanju podnebnim spremembam lahko povečal učinkovitost odzivanja in zmanjšal vpliv ekstremnih dogodkov; poziva, naj se vidik podnebnih sprememb v celoti vključi v izvajanje direktive, in poudarja, da imajo v zvezi s tem velik potencial rešitve, ki temeljijo na naravi; znova poudarja, da bi bilo treba zagotoviti zadostna javna sredstva za cilje okvirne direktive o vodah in potrebne prilagoditve;
34. predlaga, naj se suše in pomanjkanje vode rešujejo tako, da se daje prednost odvzemu vode za proizvodnjo pitne vode pred drugimi možnostmi uporabe, s čimer bi zagotovili spoštovanje človekove pravice do vode, in da se, kadar je to primerno, izvajajo rešitve za zbiranje deževnice in poplavnih valov za poznejšo uporabo, med drugim tudi tako, da se v načrtovanje stavb in infrastrukture, podzemnih skladiščnih bazenov, dvojnih sistemov za distribucijo vode v domovih in možnosti ponovne uporabe opuščeni kamnolomov vključijo projekti zbiranja deževnice; spodbuja raziskave in naložbe v ukrepe, ki prispevajo k boju proti sušam in pomanjkanju vode;
35. poudarja, da je treba uskladiti skupno kmetijsko politiko, direktivo o pitni vodi, direktivo o nitratih, uredbo o fitofarmaceutskih sredstvih, direktivo o čiščenju komunalne vode in uredbo REACH z okvirno direktivo o vodah, saj so potrebni strožji ukrepi za varstvo voda in učinkovita uporaba vode v kmetijstvu; poudarja, da je treba občutno povečati sredstva za okoljske ukrepe in ukrepe na področju boja proti podnebnim spremembam v obeh stebrih skupne kmetijske politike, prav tako pa priskrbeti dodatna sredstva za ciljno usmerjene ekološke ukrepe v okviru revizije skupne kmetijske politike, da bi zagotovili trajnostno gospodarjenje z vodami in izboljšali kakovost tal; poziva države članice, naj v svoje strateške načrte v zvezi s skupno kmetijsko politiko vključijo in izvajajo zmanjšanje uporabe gnojil, pa tudi uporabe pesticidov in z njimi povezanih tveganj, v sisteme pogojevanja pa naj dodajo elemente, povezane z vodo; poziva komisijo, naj v priporočilih državam članicam v zvezi s skupno kmetijsko politiko prednostno obravnava onesnaževanje sladke vode in prekomerno črpanje; nenazadnje poziva Komisijo, naj zagotovi, da se bo okvirna direktiva o vodah izvajala tudi prek kohezijske politike (uredba o skupnih določbah³⁵,

³⁴ Preverjanje ustreznosti okvirne direktive o vodah in direktive o poplavih, str. 66 in 199.

³⁵ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o

Evropski sklad za regionalni razvoj/Kohezijski sklad³⁶) in v skladu s ciljem politike št. 2 v uredbi o skupnih določbah;

36. pozdravlja cilja za zmanjšanje uporabe in tveganja pesticidov za 50 % do leta 2030 ter za zmanjšanje izgube hranil iz gnojil, kakor sta določena v strategiji „od vil do vilic“ in strategiji za biotsko raznovrstnost, pa tudi odločitev o reviziji direktive o trajnostni rabi pesticidov ter vključitev izboljšanega upravljanja hranil v cilje novih strateških načrtov SKP in obeh strategij; poziva, naj se zgoraj navedeni cilji ter prihodnji akcijski načrt za ničelno onesnaževanje prenesejo v zakonodajo; poudarja, da je treba nujno zmanjšati vpliv pesticidov na vire pitne vode, pri čemer je treba v celoti obravnavati zaščito teh virov v postopkih (ponovne) odobritve aktivnih snovi in (ponovne) registracije pesticidov;
37. poziva Komisijo, naj pregleda standarde kakovosti iz direktive o podzemnih vodah, izboljša poenotenje standardov in zmanjša širok nabor pragov v državah članicah;
38. meni, da bi morale Komisija in države članice direktivo o obvladovanju tveganja poplav bolje vključiti v ukrepe za oblikovanje prioritete seznama naravnih rešitev in temu ustrezno prilagoditi financiranje; poudarja pomembnost upravljanja prispevnih območij na celosten način;
39. poziva Komisijo in države članice, naj glede na to, da 97,3 % vodnih virov na Zemlji izvira iz oceanov ter so podzemne, celinske, prehodne, obalne in morske vode med seboj povezane z vodnim ciklom ter povezavo med kopnim in morjem, sprejmejo celosten pristop v zvezi z okvirno direktivo o vodah in okvirno direktivo o morskimi strategiji;
40. poziva k večjemu ukrepanju z zadostnimi sredstvi za izboljšanje selitve rib po vsej EU; poziva, naj se povezanost rek vključi v tehnična merila za pregled, ki so bila razvita v okviru zelene taksonomije EU, kjer je to ustrezno, ter naj se energetske in prometne projekti štejejo za trajnostne le, če vključujejo prehode za ribe, ki so taki kot naravni;
41. ugotavlja, da je trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov eden od šestih okoljskih ciljev taksonomije EU za trajnostno financiranje; zato spodbuja njegovo uporabo za usmerjanje javnih in zasebnih naložb, da bi se zagotovila zaščita vodnih teles;
42. poziva Komisijo in države članice, naj v prihodnjem ciklu hidrološkega načrtovanja sprejmejo vse potrebne ukrepe za spodbujanje ohranjanja in obnove vodnih ekosistemov, spodbujajo rešitve, ki izhajajo iz narave, s spodbujanjem trajnostnih naložb pritegnejo k sodelovanju finančni sektor ter spodbudijo usposabljanje in izobraževanje na področju zelene rasti;
43. poziva Komisijo, naj državam članicam zagotovi pomoč in podporo pri čezmejnem usklajevanju vodnih teles iz okvirne direktive o vodah; poziva države članice, naj dajo v

Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 320).

³⁶ Predlog Komisije z dne 29. maja 2018 za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem skladu za regionalni razvoj in Kohezijskem skladu (COM(2018)0372).

čezmejnih regijah prednost ukrepom iz okvirne direktive o vodah in izvajanju direktive o čiščenju komunalne vode ter izboljšajo sodelovanje v mednarodnih povodjih;

44. poziva Komisijo, naj racionalizira in izboljša sisteme za spremljanje kakovosti vode in onesnaževal okolja, pri čemer naj med drugim zbira podatke o glavnih virih emisij nevarnih snovi, vključno z radioaktivnimi ostanki in ostanki pesticidov ter metaboliti, biocidi, farmacevtskimi ostanki, problematičnimi kemikalijami, kot je PFAS, in mikroplastiko ter drugimi onesnaževali v vodnih telesih EU, ki vzbujajo zaskrbljenost, pri tem pa uporabi najnovejše in najučinkovitejše metode, ki so na voljo; poziva Komisijo, naj sprejme smernice za uskladitev standardov v zvezi z nadzornimi mrežami in sporočanjem podatkov; poziva Komisijo, naj v svojem akcijskem načrtu za ničelno onesnaževanje spodbuja uporabo neinvazivnih metod spremljanja in bioloških indikatorjev, da bi ljudi in prostoživeče vrste čim manj izpostavljali onesnaževalcem v zraku, zemlji in vodi; poziva države članice, naj pri sporočanju podatkov Komisiji uporabijo svoje celovite mreže za spremljanje;
45. poziva Komisijo, države članice in dobavitelje vode, naj celostno vključijo digitalizacijo in izboljšajo uporabo podatkov upravljanja in merjenja za sprejemanje odločitev na podlagi dokazov tako na regulativni kot na potrošniški ravni; poziva k digitalnim vodnim tehnologijam, da se omogočita spremljanje in poročanje o kakovosti, iztekanju, uporabi vode in vodnih virih na daljavo;
46. ugotavlja potencial digitalizacije in umetne inteligence pri izboljšanju upravljanja in spremljanja vodnih teles, ustvarjanju boljših podatkov in analiziranju dokazov za podporo odločevalcem, saj bi lahko obe znatno prispevali k hitri opredelitvi majhnih sprememb v kakovosti vode, ki bi lahko predstavljale grožnjo vodnim telesom, ter k oceni najboljših praks in določitvi stroškovno najučinkovitejših ukrepov;
47. poziva države članice, naj vzpostavijo pravne okvire, da bi preprečili stanje, v katerem se subjekti, ki upravljajo vodna telesa, financirajo iz dejavnosti, ki poslabšujejo njihovo kemijsko in ekološko stanje; poziva države članice, naj jasno ločijo subjekte, odgovorne za upravljanje, in subjekte, pristojne za ocenjevanje stanja vodnih teles;
48. poudarja, da je treba uskladiti podatke o vodah in oblikovati obvezne standarde poročanja za države članice, da bi se izboljšala preglednost podatkov; poziva Komisijo, naj še naprej izboljšuje WISE (evropski informacijski sistem za vode) v uporabniku prijazno informacijsko orodje za vse državljane EU, ki bo poleg primerjalne analize upravljanja vodnih teles zagotovilo tudi informacije o količini, kakovosti in razpoložljivosti vodnih virov;
49. ugotavlja, da je mogoče glede na poročilo o ustreznosti izboljšati dostopnost informacij o vodnih politikah, pa tudi njihovo kakovost in raven podrobnosti; poziva države članice in Komisijo, naj to uredijo in državljanom EU zagotovijo jasne, izčrpne in enostavno dostopne informacije; prav tako poziva k večji preglednosti in posledično občutni okrepitvi javnega posvetovanja, ozaveščanja javnosti in izobraževanja o vodi ter povezavah med vodo, ekosistemi, sanitarnimi storitvami, zdravjem, varnostjo hrane, varno oskrbo s hrano in preprečevanjem nesreč, k spodbujanju medsektorskega dialoga med gospodarskimi subjekti, dobavitelji vode, splošno javnostjo, organi in organizacijami civilne družbe ter k zagotavljanju dostopa do pravnega varstva v skladu

z direktivo o presoji vplivov na okolje in okvirno direktivo o vodah v skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije;

50. pozdravlja dejstvo, da se je EU v prenovi Direktive Sveta 98/83/ES³⁷ o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi, z vključitvijo novega člena o dostopu do vode in večji preglednosti v zvezi s kakovostjo za izboljšanje zdravja in okolja delno odzvala na pobudo Right2Water (pravica do vode); poziva države članice, naj v celoti izvajajo in izvršujejo okvirno direktivo o vodah, da bi vsem zagotovile dostop do vode in se v celoti odzvale na pobudo Right2Water;
51. poziva države članice in dobavitelje vode, naj kot sistem zgodnjega opozarjanja sistematično uporabljajo metode testiranja za covid-19 v odpadnih vodah, da bi podprli boj proti pandemiji;
52. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

³⁷ Direktiva Sveta 98/83/ES z dne 3. novembra 1998 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (UL L 330, 5.12.1998, str. 32).